

Posudek školitele na bakalářskou práci V. Pucka:

Sexuální fantazie a menstruační cyklus ženy

Autor práce, V. Pucek, se věnuje tématu cyklických změn v ženské sexualitě, konkrétně změnám ve výskytu a obsahu sexuální imaginace. Jedná se o (v současné evolučně-psychologické literatuře poměrně populární) „hledání dalšího střípku v mozaice“ hormonálně podmíněných změn v ženské psychice, jež může přispět k vytvoření celkového obrazu adaptivních změn svázaných s ženskou fertilitou. Právě proto, že kvalitních studií na příbuzné téma existuje v současné době již mnoho (ač zaměřených přímo na četnost SF nalezneme 2 a na obsah pouze 1), měl autor nelehkou úlohu. Jednak bylo jeho úkolem podat poměrně vysilující a recentní teoretický úvod a rovněž provést metodicky značně komplikovanou studii (resp. vyznat se v datech z velmi komplikované semilongitudinální studie).

Finální podoba práce má 63 stran včetně příloh, je v ní citováno okolo 74 zdrojů, především zahraničních. Celkově se domnívám, že práce splňuje základní požadavky, jež jsou na bc. práci kladeny. Je členěna klasicky na teoretickou a praktickou část, v části praktické autor představuje náročný výzkum, a testuje pomocí statistických testů smysluplné, dobře formulované hypotézy.

Proti práci mám však řadu výhrad, nejzávažnější z nich shrnuji pro přehlednost v následujících bodech:

- 1) Nejzávažnější výtka: Práce nese všechny známky uspěchanosti před odevzdáním, jaké může mít. Stylisticky často pokulhává, existují v ní nedokončené věty a spousta hrubých chyb. Nebyl rovněž čas pohrát si se strukturou prezentace výsledků a jejich grafickým zpřehledněním, což by u tak komplikovaných analýz bylo záhodno, aby se v nich čtenář tolik neztrácel.
- 2) Teoretický úvod rozhodně není vyčerpávající, je naopak stručný a bohužel neuvádí nejrecentnější studie na problematiku změn v MC (vyšly např. dvě nové metaanalýzy na toto téma). Od této části práce jsem jako školitel rozhodně čekala více.
- 3) Popis metod je nekompletní. Řada detailů šla popsat podrobněji a hlavně přehledněji – např. rozfázování testování u experimentální a kontrolní skupiny (to není uvedeno vůbec), jak prakticky vypadalo testování ovulace, jak vypadal nábor a práce s respondenty, kdo to prakticky prováděl, jaká byla antikoncepce atd. Rovněž čištění dat a příprava k analýzám měly být podrobně popsány, a to zejména proto, že toto byla hlavní část práce autora a bylo to práce opravdu hodně.
- 4) Popis výsledků je rovněž trochu nepřehledný. Deskriptiva vzorku je neuspokojivá. Autor na začátku neuvádí údaje o normalitě rozložení dat, ač je prováděl. Autor prováděl stat. analýzy samostatně, což velmi cením. Vybral si však pro analýzy složitější a správnější cestu – tedy prezentaci GLM modelů s opakovanými měřeními, do něž vstupuje naráz kontrolní a experimentální skupina. Prezентuje tyto výsledky veskrze správně, což je s podivem, protože pro začátečníka není vůbec jednoduché se právě ve výsledcích těchto modelů vyznat, ale stále velmi nepřehledně. Grafy popisuje obecně, ne s vysvětlením změn konkrétních proměnných, jež jsou na konkrétním grafu znázorněny atd. Zkrátka, orientace ve výsledcích je nesnadná. Osobně jsem, coby školitel, trochu litovala, že jsem autora nevedla spíše jednodušší cestou porovnávání pouze dvou fází cyklu – ovulační a luteální, činilo by to výsledky přehlednějšími. Takto totiž v textu trochu zaniká, že se vlastně v rámci stěžejních proměnných hypotézy týkající se obecné četnosti SF potvrdily (včetně vzestupu SF v ovulační

fázi v experimentální a nikoliv kontrolní skupině) – tedy alespoň v jednom cyklu. Co se týče četnosti SF mimo sex. aktivity a jejich vzrušivosti tak se vlastně rovněž potvrdily, až na to že nebyl rozdíl mezi experimentální a kontrolní skupinou. Toto není zcela uspokojivě vysvětleno v diskusi, prosím tedy u obhajoby. Stejně tak fakt, že výsledky se u několika proměnných ukázaly v souladu s očekáváním v prvním cyklu a v druhém nikoliv, není diskutován. Co se týče výsledků ohledně změny v obsahu SF, autor provádí chi kvadrát rozložení odpovědí ano ne v rámci všech osob v dané fázi bez ohledu na kontrolní či experimentální skupinu. Skupiny by měly být rozděleny. Je zřejmé, že by – vzhledem k tomu že se jedná o opakovaná měření – mohl být použit vhodnější stat. test, považovala jsem ovšem s pozice školitele chi-kvadrát za pro bc. studenta schůdnější a srozumitelnější cestu.

Řada z předchozích výtek je poměrně závažného charakteru, a uvádím je zejména proto, aby si autor uvědomil, že důležité práce se nepíše na poslední chvíli. Nepochybují o tom, že kdyby autor nebyl (a já coby školitel tím pádem rovněž ne) v časovém presu, práce by měla velmi vysokou úroveň s okamžitým publikačním potenciálem. Požadavky pro obhajobu splňuje, navrhuji však, aby autor dodal výtisk opravený o stylistické a gramatické chyby.

Navržené hodnocení: **2** v závislosti na obhajobě.

V Praze, 17. 9. 2014

Mgr. Kateřina Klapilová, PhD.